

Inleiding

In November 2018 bracht het Sociaal en Cultureel Planbureau een rapport uit onder de titel Armoede in Kaart 2018. Bijna een miljoen mensen in Nederland leven in armoede zo is de conclusie in dit rapport en velen daarvan zijn kinderen. De schatting is dat één op elke negen kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 opgroeit in een gezin dat, volgens de definitie van armoede zoals het SCP die hanteert, als arm moet worden beschouwd. Ook in Nuenen zijn er veel kinderen – veel meer dan we wellicht willen denken – die opgroeien in een gezin met een smalle beurs.

De omstandigheden waarin deze kinderen opgroeien maken dat ze zonder ondersteuning niet of nauwelijks deelnemen in sportverenigingen, aan culturele evenementen en op school problemen ervaren omdat bijvoorbeeld het schoolreisje, de ouderbijdrage of de leermiddelen niet altijd betaald kunnen worden. De Stichting Leergeld Nuenen heeft - net als de andere 103 Stichtingen Leergeld die in Nederland bestaan - als doel om die kinderen financieel te ondersteunen zodat ze toch, net als andere kinderen, kunnen meedoen in de samenleving.

Op grond van het aantal kinderen dat in 2018 ondersteund werd, het aantal declaraties die door Leergeld werden betaald en de bedragen die daarmee gemoeid waren mag geconcludeerd worden dat Leergeld ook in Nuenen een meer dan noodzakelijke voorziening is.

Leergeld Nuenen in 2018: organisatie

Het bestuur van Leergeld Nuenen is verantwoordelijk is voor beleid, financiën, contacten met gemeente, sponsors, pers en andere Leergeld stichtingen in den lande. Het bestuur bestond in 2018 uit 7 personen. Een van de grote thema's in 2018 was de invoering van de AVG. Er is een goed privacybeleid ingericht. Bouwstenen hiervan zijn de geheimhoudingsverklaring die elke vrijwilliger van Leergeld heeft ondertekend, de privacyverklaring die door elk gezinshoofd is ondertekend en tenslotte het privacyreglement dat ook op de website van Leergeld Nuenen is gepubliceerd.

Vrijwel alle gezinshoofden hebben de privacyverklaring ondertekend. Slechts een beperkt aantal - minder dan 20 – heeft dat (nog) niet gedaan. Aan deze gezinnen is meegedeeld dat ze tot het moment van ondertekenen niet meer voor ondersteuning in aanmerking komen.

Voor de ondersteuning aan de kinderen zijn drie coördinatoren en twaalf adviseurs verantwoordelijk. De coördinatoren zijn degenen die alle aanvragen om hulp beoordelen, afwikkelen en administreren. Ze bemensen het wekelijkse spreekuur en bovendien onderhouden zij de contacten met scholen, verenigingen, en andere organisaties in den lande die zich specifiek richten op kinderen zoals bijvoorbeeld het Nationaal Fonds Kinderhulp. Al bij al een tijdrovende maar zeer belangrijke taak. Medio 2018 nam een van de coördinatoren afscheid maar gelukkig is eind 2018 in deze vacature weer voorzien.

De adviseurs zijn degenen die bij de gezinnen aan huis komen en samen met de ouder(s) in kaart brengen welke ondersteuning het kind of de kinderen in dat gezin zouden willen krijgen. Deze inventarisatie leggen ze voor aan de coördinatoren die erover besluiten. De adviseurs bezoeken elk gezin tenminste eenmaal per jaar en vragen daarbij de informatie die nodig is om de inkomenscontrole uit te voeren (wordt gedaan door de coördinatoren) om te beoordelen of er nog recht bestaat op ondersteuning (gezinsinkomen is lager dan 120% van het sociaal minimum).

In 2018 namen twee adviseurs afscheid. Gelukkig hebben ook weer nieuwe vrijwilligers zich gemeld maar desondanks is er op dit moment toch nog sprake van een (te) grote belasting bij de adviseurs.

Sedert begin 2018 voert Leergeld op verzoek van de gemeente ook de gemeentelijke Bijdrageregeling Maatschappelijk Deelname uit voor kinderen tussen 0 en 18 jaar. Ook uitkeringen uit het gemeentelijk noodfonds worden in opdracht van de gemeente of de LEV groep door Leergeld Nuenen verstrekt en in geval van leningen sluit Leergeld de terugbetalingovereenkomst af met de betrokken inwoner.

Leergeld Nuenen in 2018: cijfermatig

Leergeld Nuenen weet steeds beter de doelgroep te bereiken en omgekeerd weet ook de doelgroep Leergeld Nuenen beter te vinden. Leergeld doet niet aan actieve werving maar waarschijnlijk is de groei het gevolg van "hoort zegt het voort". Daarom is ook in 2018 het aantal gezinnen en het aantal kinderen gegroeid ten opzichte van 2017. Een bewijs dat armoede in Nuenen echt bestaat.

Onderstaande tabel met het cijfermatig overzicht van de gegeven ondersteuning spreekt voor zichzelf.

Omschrijving	Aantal	Eventuele toelichting
Geholpen gezinnen	153	
Geholpen kinderen van 4 tot 18	288	
Verrichte betalingen aan scholen, verenigingen, zwembad, etc.	1280	
Verstreckte fietsen	88	Gebruikte fietsen die door "eigen" fietsmakers in orde worden gemaakt.
Verstreckte computers en laptops	29	Zijn altijd gebruikte computers die worden geschonken of tegen beperkte kosten (max €300) worden aangekocht bij gespecialiseerde ondernemingen.
Kinderen die zwemlessen volgen of in 2018 hebben gevolgd en afgerond met een diploma.	77	Maakt deel uit van Kindpakket
Abonnementen speeltuin De Kievit	150	Maakt deel uit van Kindpakket
Verstreckte toegangkaartjes tot binnen- en buitenzwembad	1230	Maakt deel uit van Kindpakket
Verstreckte pakketten Jarige Job	82	De stichting Jarige Job verstrekt kinderen een pakket waarmee ze op school hun verjaardag kunnen vieren. Aanvraag loopt via Leergeld.
Deelname actie Pepernoot	132	Actie Pepernoot is een initiatief van het Nationaal Fonds Kinderhulp en zorgt voor een sinterklaascadeau voor kinderen die in armoede opgroeien. Aanmelding en verstrekking loopt via Leergeld.
Beroep op Bijdrageregeling Maatschappelijke Deelname	63	

Naast de in de tabel genoemde ondersteuning heeft Leergeld ook in 2018 weer een rol gespeeld bij verwijzingen naar de Kledingbank, de Stichting Speelcadeau, de Nuenense kerstpakkettenactie,

de Linda Foundation en de actie Hartenhuisbus. Alle gezinnen hebben daarnaast in de zomervakantie een attentie ontvangen vanuit de actie zomerpakket van Kinderhulp

Er zijn naast Leergeld veel initiatieven in Nederland die zich richten op kinderen in armoede. In geld uitgedrukt is er - opgeteld – uit al die fondsen tezamen voor elk kind een bedrag van in totaal ongeveer €500 beschikbaar. Helaas vervalt deze ondersteuning volledig zodra het gezinsinkomen de grens van 120% van het sociaal minimum te boven gaat. Deze armoedeval is een probleem dat niet moet worden onderschat. Het brengt gezinnen echt in problemen.

In de gemeente Nuenen zou daarom moeten worden nagedacht over een glijdende afbouw waarbij bijvoorbeeld inkomens van 120% tot 140% ook nog recht hebben op een gedeeltelijke ondersteuning. Een dergelijke aanpassing zal veel menskracht vragen en het is de vraag of dit geheel door een vrijwilligersorganisatie kan worden opgevangen. Desalniettemin is het wel iets om in het gemeentebestuur over na te denken.

Leergeld Nuenen in 2018: financieel

De inkomsten van Leergeld Nuenen komen uit drie bronnen. Gemeentelijke subsidie, donaties van organisaties en particuliere giften. Onderstaande tabel geeft de inkomsten in 2018 weer.

Gemeentelijke subsidie armoedebestrijding (Klijnsmagelden)	€67.000	Conform uitvoeringsovereenkomst te besteden aan onderwijs, sport en cultuur.
Gemeentelijke subsidie kindpakket	€17.000	Conform uitvoeringsovereenkomst te besteden aan zwemles, abonnementen Kievit en toegangskaartjes zwembaden
Gemeentelijke Bijdrageregeling Maatschappelijke Deelname	€ 5.000	Uitvoering van deze gemeentelijke regeling voor kinderen van 0 tot 18 jaar.
Donaties organisaties	€23.469	SUMMA Noodfonds, Rabobank, Ronde Tafel 187 (€10.000), Kerken, Leergeld Nederland en Nationaal Fonds Kinderhulp.
Particuliere giften	€ 2.347	
Totaal	€114.816	

De uitgaven van Leergeld Nuenen worden conform de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente besteed aan het bestrijden van de kosten voor onderwijs, voor deelname aan sportverenigingen, culturele instellingen en zwemles.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de uitgaven in 2018 op elk van de genoemde terreinen.

Onderwijs	€14.230	Alle noodzakelijk te maken onderwijsgebonden kosten, inclusief lesmaterialen.
Computers en laptops	€ 5.573	
Sport	€19.060	Contributies en sportkleding.
Welzijn en Cultuur	€ 8.918	Contributies
Ten laste van Bijdrage regeling Maatschappelijke Deelname	€ 2.914	Alle kosten die vallen onder de specificaties in de gemeentelijke regeling.
Zwemles	€24.943	Zwemles tot en met diploma C conform uitvoeringovereenkomst kindpakket
Abonnementen De Kievit en toegangskarten zwembad	€ 6.250	Conform uitvoeringovereenkomst kindpakket
Totaal	€81.888	

Er werd driemaal een beroep gedaan op het gemeentelijk noodfonds. Tweemaal betrof het een schenking van €150 en eenmaal een lening van €1000 die in 25 termijnen wordt terugbetaald.

Gezinnen die aanspraak kunnen maken op ondersteuning door Leergeld hebben een budget per kind dat, afhankelijk van het onderwijs dat het kind volgt, €250 bedraagt (basisonderwijs), €450 (brugklas voortgezet onderwijs) of €350 (overige klassen voortgezet onderwijs en MBO). Ouders (en kind) zijn zelf verantwoordelijk voor de keuzes over hoe dit budget te besteden. Buiten het budget om kan Leergeld aan kinderen een fiets ter beschikking stellen om naar school te gaan en eventueel een computer/laptop indien deze voor het onderwijs noodzakelijk is.

De computers/laptops (altijd gebruikte exemplaren) koopt Leergeld tegen lage kosten bij gespecialiseerde bedrijven of worden geschonken. De fietsen zijn doorgaans "krijgertjes" die door twee vrijwilligers, onze fietsmakers, worden opgeknapt.

Leergeld probeert de kosten van de eigen organisatie zo laag mogelijk te houden. Naast telefoon, bankkantoorkosten ontvangen de vrijwilligers een bescheiden onkostenvergoeding. Daarnaast moeten energielasten betaald worden voor het pand aan de Parkstraat dat als opslagplaats voor de fietsen wordt gebruikt.

De totale organisatiekosten over 2018 bedragen €1382 voor energie en €2724 overige lasten, in totaal derhalve €4106. In de loop van 2019 zal een nieuw onderkomen voor de fietsen gezocht moeten worden omdat het gebruik van de ruimte in de Parkstraat niet langer mogelijk is.

Leergeld Nuenen in 2018: dank verschuldigd aan velen

Leergeld Nuenen is veel dank verschuldigd aan de gemeente, de vele individuele sponsors, de organisaties die soms zeer substantiële bedragen hebben gedoneerd maar bovenal aan de vrijwilligers die zich voor Leergeld inzetten: de coördinatoren, de adviseurs, de fietsmakers, degenen die zorgen voor uitgifte computers en fietsen en de bestuursleden. Alleen dankzij hun bijdragen en inzet heeft Leergeld ook in 2018 haar motto weer kunnen realiseren: **"Alle kinderen mogen meedoen!"**.